

Dato: 12. december 2017

Sag: SIF-17/06294-30

Sagsbehandler: /KSPE

## Dankort Cost Study 2017

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har truffet afgørelse i undersøgelsen af omkostningerne ved driften af dankortet i 2016 i den fysiske handel. Undersøgelsen følger af bekendtgørelse nr. 1475 af 22. december 2009 samt ændringsbekendtgørelse nr. 851 af 26. juni 2013.

Formålet med undersøgelsen er at fastlægge den samlede abonnementsbetaling for modtagelse af dankort i den fysiske handel i 2018 og 2019.

### Afgørelse

På baggrund af en samlet vurdering har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fundet, at de relevante omkostninger til driften af dankortsystemet udgjorde 486 mio. kr. i 2016.

Den maksimale abonnementsbetaling Nets må opkræve af forretningerne for brug af Dankort i den fysiske handel er således 486 mio. kr. i 2018 og 2019, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

### Baggrund

Det følger af bekendtgørelsen, at der hvert andet år skal gennemføres en undersøgelse af driften af dankortsystemet. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ansvaret for gennemførelsen af denne undersøgelse ifølge bekendtgørelsens § 12.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, at de omkostninger, der skal dækkes via abonnementsordningen, alene er omkostninger forbundet med driften af dankortsystemet, og at det kun er omkostninger, der relaterer sig til den fysiske handel, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. I betalingstjenestelovens § 6, nr. 3, defineres et betalingssystem som "et system til overførsel af midler med formelle og standardiserede rutiner og fælles regler for behandling, clearing eller afvikling af betalingstransaktioner".

Styrelsen har på denne baggrund indhentet omkostninger fra Nets og fem banker som dækker over ca. 63 pct. af den samlede brug af Dankortet.

KONKURRENCE- OG  
FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35  
2500 Valby

Tlf. 4171 5000

Fax 4171 5100

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

kfst@kfst.dk

www.kfst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

De fem pengeinstitutters indberetning er efterfølgende blevet opregnet til et skøn for samtlige pengeinstitutters omkostninger. Herefter er Nets' indberettede omkostninger lagt til.

I forbindelse med indhentning af oplysninger fra pengeinstitutterne har styrelsen samarbejdet med Nationalbanken. Årsagen er, at Nationalbanken, på vegne af Betalingsrådet, også vil gennemføre en omkostningsundersøgelse af en række betalingstjenester i Danmark, herunder Dankortet.

Formålet med samarbejdet mellem styrelsen og Nationalbanken har været at mindske ressourceforbruget hos bankerne ved at benytte samme banker til indhentning af omkostninger, og ved at gennemføre indsamlingen af data samtidigt. På denne måde er bankernes tid og ressourcer mindsket betragteligt i forhold til, hvis styrelsen og Nationalbanken gennemførte to særskilte og uafhængige undersøgelser.

Samarbejdet fordrede, at styrelsen og Nationalbanken indhentede oplysninger fra fem banker i modsætning til styrelsens undersøgelse i 2015, hvor der deltog ti banker. Nationalbanken og styrelsen er af den opfattelse, at oplysningerne fra de fem indberettende banker giver et tilstrækkeligt robust og retvisende grundlag til at beregne hele sektorens omkostninger ved driften af dankortsystemet.

Styrelsen gennemførte en metodemæssig revision af undersøgelsen af omkostningerne ved driften af dankortsystemet i 2015. Dette førte bl.a. til, at en række poster udgik af undersøgelsen, da styrelsen vurderede, at disse ikke var nødvendige for driften af dankortsystemet, jf. nærmere herom i styrelsens afgørelse af 11. januar 2015. Fremgangsmåden fra 2015 er genanvendt i nærværende undersøgelse.

Styrelsen har i omkostningsposterne fra 2016 taget stilling til, om enkelte poster skal vægtes anderledes end i 2014 for at sikre, at undersøgelsen fortsat afspejler de faktiske omkostninger ved driften af Dankortsystemet.

### **Primære omkostninger ved driften af dankortsystemet**

Omkostningerne ved driften af dankortsystemet består dels af bankernes omkostninger ved at udstede Dankortet og dels Nets' omkostninger ved at indløse Dankortet. Overordnet er der tale om samme omkostningskategorier, som indgik i styrelsens undersøgelse i 2015.

På udstedersiden har bankerne en række omkostninger til bl.a. produktion, transaktionsbehandling, samt service og administration.

Bankernes produktionsomkostninger vedrører primært oprettelse af kortstamdata i bankernes systemer samt produktion og fremsendelse af Dankortet til kunden. Bankernes omkostninger til transaktionsbehandling udgøres af omkostninger til bogføring af dankorttransaktioner og produk-

tion af elektroniske kontoudtog. Endelig har bankerne omkostninger til servicering af dankortforespørgsler, herunder håndtering af kortspærringer og lignende forespørgsler i relation til Dankortet.

Undersøgelsens indberetning af omkostninger fra pengeinstitutterne er eksklusiv udgifter til Nets, da Nets indberetter disse separat til styrelsen.

I lighed med styrelsens afgørelse af 11. januar 2016 vedrørende omkostningerne ved driften af dankortsystemet i 2014 er der en række omkostningskategorier, der ikke indgår i undersøgelsen.

Dette vedrører bl.a. omkostningerne til kontoudtog på papir og netbankomkostninger, ligesom indtægter fra dankortindehavere heller ikke indgår i styrelsens undersøgelse. Årsagen er, at styrelsen alene medregner de omkostninger, som styrelsen vurderer nødvendige for driften af dankortsystemet, jf. nærmere herom i afgørelsen af 11. januar 2016.

Bankernes omkostninger ved driften af dankortsystemet i 2016 er i alt beregnet til [320-340] mio. kr. I 2014 udgjorde de tilsvarende omkostninger [320-340] mio. kr.

De væsentligste ændringer i bankernes omkostninger relaterer sig til kortproduktion og omkostninger i forbindelse med misbrug af dankortet. Som følge af den relative store udskiftning af dankort i 2016, der bl.a. skyldes implementeringen af Dankort med kontaktløs funktion og almindeligt udløb af Dankort, har bankerne væsentlig flere omkostninger til produktion af dankort, herunder forsendelse og porto, samt kundeservice i dette år sammenholdt med 2014. Omvendt var bankernes tab på såkaldt tredjemands misbrug af dankortet væsentlig lavere i 2016 end i 2014. Samlet set har bankernes omkostninger ikke ændret sig væsentligt i forhold til 2014.

Hvad angår Nets' omkostninger består disse primært af it-omkostninger til drift af dankortsystemet, herunder omkostninger til netværk og driftspersonale. Derudover har Nets bl.a. omkostninger til løbende vedligeholdelse og systemforvaltning af dankortsystemet og dankortinfrastrukturen på Nets' kortplatform.

Nets' omkostninger til drift af dankortsystemet i 2016 udgør i alt [140-160] mio. kr. I 2014 udgjorde de tilsvarende omkostninger [140-160] mio. kr. De primære stigninger i Nets' omkostninger vedrører it-drift [...]. Omvendt er andre omkostningsposter, herunder Nets' driftsomkostninger, faldet en smule [...].

Nets har i forbindelse med styrelsens omkostningsundersøgelse indrapporteret en omfattende opgørelse af Nets omkostninger og ændringer

heri. Ovenstående tager således udgangspunkt i en detaljeret gennemgang af Nets omkostninger for 2016 og ændringer i forhold til 2014.

### **Validering og beregning af de samlede omkostninger**

I beregningen af bankernes samlede omkostninger ved driften af dankortsystemet tager styrelsen udgangspunkt i de fem indberettende bankers omkostninger.

Styrelsen har i forbindelse med indhentning af oplysninger fra pengeinstitutterne, gennemført en omfattende analyse og validering af pengeinstitutternes indberetning, herunder undersøgelse af bagvedliggende beregninger og fordelingsnøgler, samt årsager til eventuelle omkostningsændringer i forhold niveauer fra 2014. Konkret har styrelsen anmodet om reviderede dataleveringer fra pengeinstitutterne, og holdt uddybende møder. Formålet med denne indsats har været at sikre, at undersøgelsen er retvisende, og de indberettede omkostninger danner et solidt grundlag for beregning af de samlede omkostninger.

Ved undersøgelsen i 2015 benyttede styrelsen som nævnt ti indberettende banker, som ansloges at dække ca. 70 pct. af dankorttransaktionerne. I forbindelse med nærværende undersøgelse, hvor indhentningen af oplysninger er sket i samarbejde med Nationalbanken er det valgt fem banker, som tilsammen dækker ca. 63 pct. af dankorttransaktionerne.

På baggrund af ovenstående forhold og indsatsområder, samt styrelsens sammenligning af forskellige bankers indberettede omkostninger ved de seneste undersøgelser, er det styrelsens vurdering, at de fem bankers indberettede omkostninger giver et tilstrækkeligt robust og retvisende grundlag til at beregne hele sektorens omkostninger ved driften af dankortsystemet.

Styrelsen har ligeledes foretaget en analyse af Nets' indberettede omkostninger og udviklingen i disse, med henblik på at sikre, at omkostningerne er retvisende og en eventuel omkostningsændring er tilstrækkelig begrundet.

Samlet set er det styrelsens vurdering, at de beregnede værdier af bankernes samlede omkostninger og Nets' omkostninger ved driften af dankortsystemet er retvisende.

## Resultat

Bankernes omkostninger ved driften af dankortsystemet i 2016 i den fysiske handel er i alt beregnet til [320-340] mio. kr. Nets' omkostninger til drift af dankortsystemet i 2016 udgør i alt [140-160] mio. kr.

Samlet set kan omkostningerne til drift af dankortsystemet i 2016 således beregnes til 486 mio. kr. I 2014 udgjorde de beregnede omkostninger 489 mio. kr.

|                                      |              |
|--------------------------------------|--------------|
| Omkostninger i 2016                  | 486 mio. kr. |
| Omkostninger i 2014                  | 489 mio. kr. |
| Difference i mio. kr.                | -3 mio. kr.  |
| Difference i pct.                    | -0,6 pct.    |
| Maksimale abonnementsbetaling i 2018 | 486 mio. kr. |
| Maksimale abonnementsbetaling i 2019 | 486 mio. kr. |

Den maksimale abonnementsbetaling Nets må opkræve af forretningerne for brug af Dankort i den fysiske handel er således 486 mio. kr. i 2018 og 2019, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 3. Omkostningerne fastholdes således nominelt i 2018 og 2019.

## Klagevejledning

Styrelsens afgørelse er truffet med hjemmel i betalingstjenestelovens § 98, stk. 1. Nets kan klage over afgørelsen til Konkurrenceankenævnet, jf. betalingstjenestelovens § 98, stk. 3, samt konkurrencelovens § 20. Klagen skal indgives senest fire uger efter afgørelsen er meddelt Nets, jf. konkurrencelovens § 20, stk. 2. En eventuel klage skal sendes til Konkurrenceankenævnets sekretariat, Nævnenes hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, sammen med et klagegebyr på 5.000 kr. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Konkurrenceankenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, jf. betalingstjenestelovens § 98, stk. 5.

Med venlig hilsen

Samuel Eddie Mogensen  
Specialkonsulent